

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

25.06.2024 № 70/89-р/к

Справа № 7/02-118-23

м. Харків

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

МІСЬКЕ КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» ЗІНЬКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (змінено назву на КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», (*інформація, доступ до якої обмежено*), далі – КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», Підприємство) за результатами діяльності з 20 січня 2020 року по 15 січня 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах території м. Зіньків, с. Пилипенки, с. Сиверинівка, с. Дубівка Полтавського р-ну Полтавської обл., на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебували на балансі Підприємства із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не було жодного конкурента.

КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, що видавались споживачам у період з 20 січня 2020 року по грудень 2023 року (період фактичного видання технічних умов), визначало строк їх дії один рік, з порушенням строку дії технічних умов, встановленого чинним законодавством.

Такі дії КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

За результатами розгляду справи № 7/02-118-23 такі дії КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах території м. Зіньків, с. Пилипенки, с. Сиверинівка, с. Дубівка Полтавського р-ну Полтавської обл., на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебували на балансі

Підприємства (пункт 1 частини другої статті 13, пункт 2 статті 50, Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» накладено штраф у розмірі 68 000,00 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 7/02-118-23 про порушення КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання відділу досліджень і розслідувань в Полтавській області Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 05.06.2024 № 70-03/293-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 10.11.2023 № 70/145-рп/к розпочато розгляд справи № 7/02-118-23 за ознаками вчинення КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, шляхом встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку (далі – Справа).
- (2) Відділення листом від 10.11.2023 № 70-02/П-3224 направило до КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» копію розпорядження про початок розгляду Справи.
- (3) Відповідно до повідомлення про вручення поштового відправлення за номером 0303516090661 лист Відділення від 10.11.2023 № 70-02/П-3224 отримано КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» 17.11.2023.
- (4) Відділення листом від 07.05.2024 № 70-02/П-1459 направило до КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» копію подання з попередніми висновками у Справі.
- (5) КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» (далі – КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ») листом від 20.05.2024 № юр/1835 (вх. від 20.05.2024 № 70-01/1268) надало Відділенню відповідь на подання з попередніми висновками у Справі.
- (6) Відділення листом від 05.06.2024 № 70-02/1350е направило до КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» копію подання з попередніми висновками у Справі.
- (7) КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» листом від 21.06.2024 № юр/2395 (вх. від 21.06.2024 № 70-01/1588) надало Відділенню відповідь на подання з попередніми висновками у Справі.

2. Відповідач

- (8) КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» є юридичною особою, зареєстроване 02.04.2012, місцезнаходження: *(інформація, доступ до якої обмежено)*. *(інформація,*

доступ до якої обмежено). Основним видом діяльності КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» є *(інформація, доступ до якої обмежено)*.

- (9) Згідно з інформацією КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», наданою листом від 13.12.2023 № 178 (вх. від 14.12.2023 № 70-01/2667), 31.10.2023 на пленарному засіданні двадцять третьої сесії восьмого скликання Полтавської обласної ради прийнято рішення про реорганізацію КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» шляхом приєднання до КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ».
- (10) Відповідно до інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» перебуває в стані припинення.
- (11) Згідно з інформацією КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», наданою листом від 17.04.2024 № 195 (вх. від 17.04.2024 № 70-01/981), з 01.01.2024 в організаційній структурі КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» створено виробничий структурний підрозділ – дільницю «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП».
- (12) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» є суб'єктом господарювання.

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (13) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (14) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (15) У відповідності до пункту 3.3 Методики визначення складу суб'єкта господарювання, що випускає, постачає, продає, придбаває (споживає, використовує) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги), здійснюється шляхом установаження переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншу господарську діяльність, у тому числі контроль над іншою юридичною чи фізичною особою, і які пов'язані відносинами, що забезпечують контроль господарської діяльності одного суб'єкта господарювання іншим (іншими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (16) Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» — суб'єкт господарювання, що здійснював діяльність на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (17) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються

суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

- (18) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення.
- (19) Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про природні монополії» діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, визначених у статті 5 цього Закону, а також діяльність суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до закону.
- (20) КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» здійснювало господарську діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на підставі ліцензії, виданої ПОЛТАВСЬКОЮ ОБЛАСНОЮ ДЕРЖАВНОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ 20.06.2012 № 273.
- (21) Отже, КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» у розумінні статті 1 Закону України «Про природні монополії» було суб'єктом природної монополії.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (22) Товаром, який становить об'єкт аналізу щодо визначення монопольного становища у Справі, є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (23) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і мають для продавців (постачальників, виробників) покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (24) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення не є взаємозамінними з будь-якими іншими послугами.
- (25) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище та централізованого водовідведення, є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, які надаються Підприємством на платній основі.
- (26) У відповідності до пункту 4.2. Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

а) споживчі характеристики:

- (27) Відповідно до пункту 4.2.1 Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (28) У визначенні статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (в редакції, яка діяла до 07.08.2023):
- централізоване питне водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води;
 - централізоване водовідведення – господарська діяльність із відведення та очищення стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.
- (29) Згідно зі статтею 23 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (в редакції, яка діяла до 07.08.2023) підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення мають право, зокрема, видавати дозволи і технічні умови на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення.
- (30) Відповідно до статті 23 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» (в редакції, яка діє з 07.08.2023) підприємства питного водопостачання мають право, зокрема, видавати дозволи і технічні умови на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання.
- (31) Згідно із частиною першою статті 22 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» (набрав чинності з 07.08.2023) приєднання до систем централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов, виданих підприємством централізованого водовідведення.
- (32) Відносини, що виникають у процесі приєднання/підключення до водопровідно-каналізаційних мереж, регулюються Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008 № 190, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (зі змінами, в редакції від 13.07.2021) (далі – Правила № 190).
- (33) Відповідно до термінів, визначених Правилами № 190, технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення (далі – технічні умови) – комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, реконструкції та заходів для забезпечення гідравлічних параметрів стабільної роботи систем централізованого питного водопостачання (з урахуванням забезпечення потреб пожежогасіння) та/або централізованого водовідведення.
- (34) Порядок приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначені розділом III Правил № 190.
- (35) Пунктами 1, 2 розділу III Правил № 190 передбачено, що приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (додаток 2), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання. Для забезпечення водопостачанням та водовідведенням будівельних майданчиків (на час будівництва

об'єкта) видаються технічні умови на тимчасове підключення та укладаються тимчасові угоди з водопостачання та водовідведення за тимчасовою схемою на період будівництва.

- (36) Відповідно до пункту 9 розділу III Правил № 190 технічні умови повинні включати:
- місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
 - обсяг та тиск води, режим водопостачання;
 - обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;
 - рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
 - місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;
 - умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
 - графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності;
 - термін дії технічних умов.
- (37) Згідно з пунктом 10 розділу III Правил № 190 технічні умови є підставою для розроблення проектно-технічної документації на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі – проектно-технічна документація) згідно з державно-будівельними нормами та іншими нормативно-правовими актами і є обов'язковими для виконання.
- (38) Після виконання робіт з приєднання (врізки) до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення та встановлення засобів обліку води укладається договір про надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення.
- (39) Відповідно до інформації КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ», наданої листами від 08.02.2024 № 2/636 (вх. від 08.02.2024 № 70-01/265) та від 27.05.2024 № юр/1958 (вх. від 27.05.2024 № 70-01/1335), інформації КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», наданої листом від 01.05.2024 № 196 (вх. від 01.05.2024 № 70-01/1104), мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення знаходились на балансі КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» з 06.06.2012 по 15.01.2024.
- (40) Як зазначено у листі КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» від 27.05.2024 № юр/1958 (вх. від 27.05.2024 № 70-01/1335), на підставі «Передавального акту балансових рахунків, матеріальних цінностей, активів та зобов'язань КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» на баланс правонаступника КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ»», затвердженого головою ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ 16.01.2024, мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що знаходились на балансі КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», з 16.01.2024 передано на баланс правонаступника Підприємства – КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ». Починаючи з 16.01.2024 КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» здійснює надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення споживачам в межах території м. Зіньків, с. Пилипенки, с. Сиверинівка, с. Дубівка Полтавського р-ну Полтавської обл., на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та

водовідведення, що знаходились на балансі КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» до 16.01.2024.

- (41) Основною споживчою властивістю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є їх надання суб'єктом господарювання, який надавав такі послуги, тобто КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП».
- (42) Послуги за споживчими характеристиками мають своє функціональне призначення та визначені фізичні, технічні та експлуатаційні характеристики. Процес видачі технічних умов є частиною технологічного процесу надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, тобто є складовою цих послуг.

б) умови споживання:

- (43) Умови споживання Послуг визначені пунктами 3-6 розділу III Правил № 190.
- (44) Так, зокрема, для одержання технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення споживач подає виконавцю послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення заяву та перелік документів, передбачених пунктом 3 розділу III Правил № 190.
- (45) Згідно з пунктом 6 розділу III Правил № 190 за наявності технічної можливості для приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, виконавець послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення видає технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (46) Отже, передумовою надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є видача технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

в) умови реалізації:

- (47) Як вже вище зазначалось, послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення надаються на платній основі.
- (48) Для отримання послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення споживач надає виконавцю документ, що підтверджує оплату зазначених послуг (квитанцію, платіжне доручення тощо).
- (49) За результатами розгляду заяви та доданих документів, виконавець послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у визначений Правилами № 190 строк видає споживачу технічні умови.

г) ціна:

- (50) Відповідно до пункту 7 розділу III Правил № 190 собівартість послуг з підготовки технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача.
- (51) Розрахунок вартості послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення

здійснюється виконавцем послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення виходячи із собівартості надання послуг та податку на додану вартість.

- (52) Порядок визначення вартості послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення на даний час не врегульовано нормативно-правовими актами, тобто на ці послуги діє вільне ціноутворення.
- (53) Згідно з інформацією, наданою КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» листом від 05.09.2023 № 105 (від 06.09.2023 вх. № 70-01/1981) та КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» листом від 08.02.2024 № 2/636 (вх. від 08.02.2024 № 70-01/265), вартість послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення відповідно до калькуляції на розроблення та видачу технічних умов для підключення до водопровідних та каналізаційних мереж, затвердженої директором Підприємства 30.01.2013, становила: для населення – *(інформація, доступ до якої обмежено)*.
- (54) Отже, виходячи з наведеного, товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище, є послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (55) Споживачами послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є фізичні та юридичні особи, які мають намір приєднати свої об'єкти будівництва до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (56) У відповідності до пункту 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) за показниками взаємозамінності, окремими з яких є наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи), відсутність суттєвої різниці в цінах, подібність якісних показників, взаємозамінність товарів з точки зору їх виробництва.
- (57) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (58) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників, тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;

– взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

- (59) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (60) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.
- (61) Згідно з пунктом 2 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (втрата чинності 01.05.2022) (далі – Правила № 630):
- централізоване постачання холодної та гарячої води – послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у холодній та гарячій воді, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем холодного та гарячого водопостачання;
 - централізоване водовідведення – послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у відведенні стічних вод, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових централізованих систем водовідведення.
- (62) Відповідно до пункту 1 Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 (набрання чинності з 13.08.2019, зі змінами) (далі – Правила № 690), ці Правила регулюють відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - виконавець), та індивідуальним і колективним споживачем (далі - споживач), який отримує або має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі - послуги), а також визначеною власником (співвласниками) особою, що здійснює розподіл обсягів послуг.
- (63) Послуги не мають товарів-замінників, оскільки саме без технічних умов неможливо здійснити приєднання об'єктів водоспоживання до діючих систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (64) Отже, за таких обставин товарними межами ринку є послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

3.4. *Визначення територіальних (географічних) меж ринку*

- (65) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (66) Отримання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на певній території.

- (67) Згідно з інформацією, наданою КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» листами від 05.09.2023 № 105 (вх. від 06.09.2023 № 70-01/1981), від 01.05.2024 № 196 (вх. від 01.05.2024 № 70-01/1104) та КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» листом від 08.02.2024 № 2/636 (вх. від 08.02.2024 № 70-01/265), КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» надавало послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах території м. Зіньків, с. Пилипенки, с. Сиверинівка, с. Дубівка Полтавського р-ну Полтавської обл., на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та водовідведення, що знаходились на балансі Підприємства.
- (68) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення є територія м. Зіньків, с. Пилипенки, с. Сиверинівка, с. Дубівка Полтавського р-ну Полтавської обл., на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебували на балансі КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП».
- 3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку**
- (69) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (70) Відповідно до інформації КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», наданої листами від 09.10.2023 № 126 (вх. від 09.10.2023 № 70-01/2143), від 05.09.2023 № 105 (вх. від 06.09.2023 № 70-01/1981), від 01.05.2024 № 196 (вх. від 01.05.2024 № 70-01/1104), та інформації КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ», наданої листом від 08.02.2024 № 2/636 (вх. від 08.02.2024 № 70-01/265), Підприємством видано замовникам (фізичним особам, суб'єктам господарювання) технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення:
- у 2020 році – 4 фізичним особам на суму (інформація, доступ до якої обмежено), суб'єктам господарювання не надавались;
 - у 2021 році – 8 фізичним особам на суму (інформація, доступ до якої обмежено) та 2 суб'єктам господарювання на суму (інформація, доступ до якої обмежено);
 - у 2022 році – 2 фізичним особам на суму (інформація, доступ до якої обмежено) та 1 суб'єкту господарювання на суму (інформація, доступ до якої обмежено);
 - у 2023 році – 5 фізичним особам на суму (інформація, доступ до якої обмежено) та 1 юридичній особі на суму (інформація, доступ до якої обмежено);
 - у січні 2024 року - (інформація, доступ до якої обмежено).
- (71) Як зазначено у листі КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» від 27.05.2024 № юр/1958 (вх. від 27.05.2024 № 70-01/1335), з 16.01.2024 КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» припинено надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, зокрема, в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення споживачам.
- (72) Протягом періоду з 20 січня 2020 року по 15 січня 2024 року КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» було єдиним суб'єктом господарювання, який надавав послуги з

централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення на території м. Зіньків, с. Пилипенки, с. Сиверинівка, с. Дубівка Полтавського р-ну Полтавської обл., на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебували на балансі КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП».

- (73) Часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення визначено період з 20 січня 2020 року по 15 січня 2024 року. В зазначений період незмінними залишались структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.6. *Визначення потенційних конкурентів*

- (74) Відповідно до пункту 9.1. Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (75) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» суміжний ринок – товарний ринок, що перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.
- (76) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавцями комунальних послуг, зокрема, послуг з централізованого водопостачання є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання; послуг з централізованого водовідведення – суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водовідведення.
- (77) Отже, внаслідок технологічних особливостей послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, а також враховуючи те, що ринки централізованого водопостачання та водовідведення є в стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.

3.7. *Визначення бар'єрів для вступу на ринок*

- (78) Відповідно до пункту 9.2. Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (79) Ринок з послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення характеризується наявністю технічних і адміністративних бар'єрів з огляду на наступне.

- (80) Частиною другою статті 7 Закону України «Про природні монополії» визначено, що в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (81) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про природні монополії» суб'єкти природних монополій зобов'язані, зокрема забезпечувати надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством.
- (82) КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» було суб'єктом природних монополій. При цьому, саме на суб'єктів природних монополій покладено обов'язок щодо видачі технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва.
- (83) Окрім зазначеного, основними бар'єрами вступу на ринок є обмеження, пов'язані з необхідністю мати в наявності технічні засоби, включаючи мережі, споруди, устаткування (пристрої) для централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що пов'язані єдиним технологічним процесом.

3.8. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (84) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо, зокрема, на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (85) Таким чином, КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» протягом періоду з 20 січня 2020 року по 15 січня 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах території м. Зіньків, с. Пилипенки, с. Сиверинівка, с. Дубівка Полтавського р-ну Полтавської обл., на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебували на балансі Підприємства, із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не було жодного конкурента.

4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

4.1. Нормативно-правове регулювання

- (86) Відповідно до частини першої статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» технічні умови – це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які мають відповідати його розрахунковим параметрам щодо водопостачання (з урахуванням потреб забезпечення пожежогасіння), тепло-, електро- і газопостачання, водовідведення, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод та електронних комунікацій.
- (87) Згідно з частиною другою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває в її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно із поданою нею заявою.
- (88) Відповідно до пункту 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (№ 2189-VIII від 09.11.2017, із змінами) послуга з централізованого водопостачання та послуга з централізованого водовідведення є комунальними послугами.

- (89) Згідно із пунктом 5 частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (№ 2189-VIII від 09.11.2017, із змінами) виконавцем послуги з централізованого водопостачання є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та виконавцем послуги з централізованого водовідведення є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водовідведення.
- (90) Відповідно до пункту 1 Правил № 690 ці правила регулюють відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (далі - виконавець), та індивідуальним і колективним споживачем (далі - споживач), який отримує або має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі - послуги), а також визначеною власником (співвласниками) особою, що здійснює розподіл обсягів послуг.
- (91) Згідно з пунктом 1 Правил № 630 ці правила регулювали відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання житлово-комунальних послуг, і фізичною та юридичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення.
- (92) Відповідно до пункту 2 Правил № 630 централізоване постачання холодної та гарячої води - послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у холодній та гарячій воді, яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем холодного та гарячого водопостачання.
- (93) Відповідно до абзацу дев'ятого пункту 4 розділу I Правил № 190 технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення (далі - технічні умови) – комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, реконструкції та заходів для забезпечення гідравлічних параметрів стабільної роботи систем централізованого питного водопостачання (з урахуванням забезпечення потреб пожежогасіння) та/або централізованого водовідведення.
- (94) Пунктом 1 розділу III Правил № 190 визначено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов (додаток 2), виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання.
- (95) Відповідно до пункту 3 розділу III Правил № 190 для одержання технічних умов замовник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення подає до виробника таких послуг:
- заяву;
 - опитувальний лист (додаток 3);
 - ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території - в масштабі 1 : 500 із зазначенням підземних інженерних комунікацій (при необхідності);
 - копії документів, які підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;
 - вкопювання з містобудівної документації зі схемою прив'язки до систем водопостачання та водовідведення, яка пропонується;
 - копію дозволу на спеціальне водокористування та копію спеціального дозволу на користування надрами (у разі наявності обов'язку щодо їх отримання);

- розрахунок витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта згідно з діючими нормами, завірений підписами керівника проєктної організації та замовника;
 - у разі наміру замовника приєднатися до водопровідної мережі та/або мережі водовідведення, які не належать виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення, додатково надається погодження (згода) власника цих мереж.
- (96) Відповідно до пункту 9 розділу III Правил № 190 технічні умови повинні включати:
- місце та спосіб підключення до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення;
 - обсяг та тиск води, режим водопостачання;
 - обсяги, вид та показники якості стічних вод, що скидаються;
 - рекомендовані матеріали труб та перелік арматури і обладнання на них, глибину залягання трубопроводів;
 - місце встановлення приладів обліку води, їх діаметр, тип, параметри, вимоги до встановлення;
 - умови для влаштування проміжного резервуара, насосів - підвищувачів тиску, регуляторів тиску та обмежувачів;
 - графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж, місця приєднання до них об'єкта, місце розмежування балансової належності;
 - термін дії технічних умов.
- (97) Зазначений перелік умов та вимог є виключним.
- (98) У разі звернення замовника до виробника послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення з приводу видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, йому видається документ - технічні умови.
- (99) Відповідно до пункту 6 розділу III Правил № 190 за наявності технічної можливості для приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення видає технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (100) Згідно з пунктом 8 розділу III Правил № 190 строк дії технічних умов складає три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення.
- (101) Також, слід зазначити, що додатком 1 до Правил № 190, у редакції від 26.11.2012, яка діяла до 13.07.2021, було затверджено форму технічних умов на приєднання до централізованої системи водопостачання та водовідведення, де було зазначено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта (частина сьома статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»).
- (102) Таким чином, з урахуванням викладеного, строк дії технічних умов на приєднання, виданих до 13.07.2021, становив – до завершення будівництва об'єкта, а строк дії технічних умов, виданих після 13.07.2021, має становити три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та /або централізованого водовідведення.

4.2. Обставини Справи

- (103) Відділенням встановлено, що відповідно до інформації КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», наданої листами від 05.09.2023 № 105 (вх. від 06.09.2023 № 70-01/1981), від 09.10.2023 № 126 (вх. від 09.10.2023 № 70-01/2143), та відповідно до інформації КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ», наданої листами від 08.02.2024 № 2/636 (вх. від 08.02.2024 № 70-01/265) та від 27.05.2024 № юр/1958 (вх. від 27.05.2024 № 70-01/1335), з 20 січня 2020 року по 15.01.2024 Підприємством надавались платні послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.
- (104) Відповідно до пункту 1 наказу по Підприємству від 20.01.2020 № 4-в «а» «Про порядок приєднання об'єктів до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах балансової належності КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» затверджено Порядок приєднання об'єктів до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – Порядок).
- (105) Пунктом 1.1 Порядку визначено, що для приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення замовнику/споживачу необхідно отримати технічні умови КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП».
- (106) Згідно із пунктом 1.9 Порядку термін дії технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення (далі – Технічні умови) складає один рік з дня їх надання, у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення видані технічні умови втрачають свою дію.
- (107) КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» листами від 05.09.2023 № 105 (вх. від 06.09.2023 № 70-01/1981) та від 09.10.2023 № 126 (вх. від 09.10.2023 № 70-01/2143) надало копії Технічних умов.
- (108) Аналізом наданих КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» копій Технічних умов, виданих замовникам (фізичним особам, суб'єктам господарювання) протягом періоду з 20 січня 2020 року по грудень 2023 року, Відділенням встановлено, що видані Технічні умови мають типову форму.
- (109) При цьому в тексті Технічних умов зазначено, що «*Технічні умови є чинними 1 рік до ...*» (мова оригіналу).
- (110) Вищезазначену умову, містять, зокрема, Технічні умови, видані наступним замовникам – фізичним особам: (*інформація, доступ до якої обмежено*) (Технічні умови (*інформація, доступ до якої обмежено*), були чинними до 20.05.2021), (*інформація, доступ до якої обмежено*) (Технічні умови (*інформація, доступ до якої обмежено*), були чинними до 07.08.2021), (*інформація, доступ до якої обмежено*) (Технічні умови (*інформація, доступ до якої обмежено*), були чинними до 10.08.2021), (*інформація, доступ до якої обмежено*) (Технічні умови (*інформація, доступ до якої обмежено*), були чинними до 17.11.2022), (*інформація, доступ до якої обмежено*) (Технічні умови (*інформація, доступ до якої обмежено*), були чинними до 07.06.2023), (*інформація, доступ до якої обмежено*) (Технічні умови (*інформація, доступ до якої обмежено*), були чинними до 04.07.2023), (*інформація, доступ до якої обмежено*) (Технічні умови (*інформація, доступ до якої обмежено*), були чинними до 24.02.2024), (*інформація, доступ до якої обмежено*) (Технічні умови (*інформація, доступ до якої обмежено*), були чинними до 27.02.2024), (*інформація, доступ до якої обмежено*) (Технічні умови (*інформація, доступ до якої обмежено*), були чинними до 27.04.2024), (*інформація, доступ до якої обмежено*) (Технічні умови (*інформація, доступ до якої обмежено*), були чинними до 01.05.2024), (*інформація, доступ до якої обмежено*) (Технічні умови

(інформація, доступ до якої обмежено), є чинними до 29.05.2024), ФІЗИЧНІЙ ОСОБІ-ПІДПРИЄМЦЮ ФАЛЬКО АНАТОЛІЮ АНДРІЙОВИЧУ (далі – ФОП ФАЛЬКО А.А.) (Технічні умови (інформація, доступ до якої обмежено), були чинними до 09.09.2022), ФІЗИЧНІЙ ОСОБІ-ПІДПРИЄМЦЮ РАДЧЕНКО МАРІЇ ІВАНІВНІ (далі – ФОП РАДЧЕНКО М.І.) (Технічні умови (інформація, доступ до якої обмежено), були чинними до 18.10.2022), ФІЗИЧНІЙ ОСОБІ-ПІДПРИЄМЦЮ ЧЕПУРНОМУ МАКСИМУ ЕДУАРДОВИЧУ (Технічні умови (інформація, доступ до якої обмежено), були чинними до 23.06.2023), юридичній особі – ДЕПАРТАМЕНТУ БУДІВНИЦТВА, МІСТОБУДУВАННЯ І АРХІТЕКТУРИ, ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ЕНЕРГЕТИКИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ (ОБЛВІЙСЬКАДМІНІСТРАЦІЇ) (в інтересах РЕГІОНАЛЬНОГО ЦЕНТРУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ М. ЗІНЬКІВ) (Технічні умови (інформація, доступ до якої обмежено), були чинними до 23.02.2024).

- (111) Отже, КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» видавало замовникам Технічні умови зі строком їх дії один рік, з порушенням строку дії технічних умов, встановленого чинним законодавством.
- (112) Відповідно до інформації КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ», наданої листом від 08.02.2024 № 2/636 (вх. від 08.02.2024 № 70-01/265), випадків повторного отримання замовниками технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, що видавалися Підприємством замовникам (населенню, суб'єктам господарювання) по одних й тих же об'єктах, протягом періоду з січня 2020 року по грудень 2023 року не було.
- (113) Також, згідно з інформацією КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», наданою листом від 01.05.2024 № 196 (вх. від 01.05.2024 № 70-01/1104), випадків повторного отримання замовниками технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, що видавалися Підприємством замовникам (населенню, суб'єктам господарювання) по одних й тих же об'єктах, у січні 2024 року не було.
- (114) КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» листом від 20.05.2024 № юр/1835 (вх. від 20.05.2024 № 70-01/1268) повідомило, що із **15 вищевказаних замовників**, яким було видано Технічні умови із встановленим строком дії один рік, **лише по 10 замовниках** об'єкти приєднані до мереж централізованого водопостачання і водовідведення та укладені договори на надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення, а саме: фізичним особам – (інформація, доступ до якої обмежено) (інформація, доступ до якої обмежено) (інформація, доступ до якої обмежено), (інформація, доступ до якої обмежено), (інформація, доступ до якої обмежено), (інформація, доступ до якої обмежено), (інформація, доступ до якої обмежено), (інформація, доступ до якої обмежено), ФОП ФАЛЬКО А.А., ФОП РАДЧЕНКО М.І. та РЕГІОНАЛЬНОМУ ЦЕНТРУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ М. ЗІНЬКІВ.
- (115) Разом з цим, строк дії Технічних умов по замовниках – фізичних особах: (інформація, доступ до якої обмежено) ((інформація, доступ до якої обмежено), були чинними до 07.06.2023), (інформація, доступ до якої обмежено) (Технічні умови (інформація, доступ до якої обмежено), були чинними до 04.07.2023), (інформація, доступ до якої обмежено) (Технічні умови (інформація, доступ до якої обмежено), були чинними до 24.02.2024), (інформація, доступ до якої обмежено) (Технічні умови (інформація, доступ до якої обмежено), були чинними до 01.05.2024) та (інформація, доступ до якої обмежено) (Технічні умови (інформація, доступ до якої обмежено), були чинними до 23.06.2023), **минув**.

(116) Також, листом від 27.05.2024 № юр/1958 (вх. від 27.05.2024 № 70-01/1335) КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» повідомлено, що з 16.01.2024 КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» припинено надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення споживачам.

4.2. *Негативні наслідки дії Відповідача*

(117) Виконання Технічних умов є обов'язковою умовою для приєднання мереж замовників послуг з приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

(118) Дії КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», які полягали у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення строку дії технічних умов на один рік, могли призвести до ущемлення інтересів споживачів (замовників) таких послуг. Адже, споживачі (замовники), які з певних причин не змогли здійснити будівництво та приєднання об'єктів протягом одного року, були б змушені повторно звертатися до Підприємства за отриманням нових технічних умов, несучи при цьому додаткові витрати.

4.3. *Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умови існування конкуренції на ринку*

(119) Дії КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», які полягали у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення строку дії технічних умов на один рік, були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.

4.4. *Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем*

(120) Відповідно до пункту 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку зокрема, визнається, встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

(121) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

(122) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

(123) За відсутності конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до мереж централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.

(124) Такі дії КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» були б неможливими за умов існування конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та

централізованого водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення у визначених територіальних межах, адже у такому випадку споживачі могли б відмовитись від послуг Підприємства, яке встановлює такі умови реалізації товару, наслідком яких може бути ущемлення їх інтересів.

- (125) Враховуючи вищевикладене, дії КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», яке протягом періоду з 20 січня 2020 року по 15 січня 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах території м. Зіньків, с. Пилипенки, с. Сиверинівка, с. Дубівка Полтавського р-ну Полтавської обл., на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебували на балансі Підприємства, що полягали у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення строку дії технічних умов на один рік, кваліфіковані Відділенням як зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку відповідно до пункту 1 частини другої статті 13, пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» шляхом встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (126) КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» листами від 20.05.2024 № юр/1835 (вх. від 20.05.2024 № 70-01/1268) та від 21.06.2024 № юр/2395 (вх. від 21.06.2024 № 70-01/1588) (далі разом – Листи) надало відповіді на подання з попередніми висновки у Справі.
- (127) Як вбачається із Листів КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» на подання з попередніми висновками у Справі, Відповідач з висновками Відділення про порушення ним законодавства про захист економічної конкуренції не згоден та обґрунтовує це наступним.
- (128) КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» у листі від 21.06.2024 № юр/2395 (вх. від 21.06.2024 № 70-01/1588) зазначило: *«у листі № юр/1835 від 20.05.2024 року КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» зазначало, що із 15 замовників, яким були видані технічні умови із визначенням строку дії 1 рік станом на 20.05.2024 року вже приєднані до мереж централізованого водопостачання і мають укладені договори з КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» (як правонаступником КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» 10 замовників. Положеннями пункту 8 розділу III Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом № 190 від 27.06.2008 року (далі – Правила № 190) передбачено, що строк дії технічних умов складає три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення. Іншим 5 замовникам будуть надіслані відповідні листи із зазначенням про те, що строк дії виданих їм технічних умов буде відповідати строку, встановленому приписами пункту 8 розділу III Правил № 190. ... КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» 20.06.2024 надіслані відповідні листи 5 замовникам із зазначенням про те, що строк дії виданих їм технічних умов буде відповідати строку, встановленому приписами пункту 8 розділу III Правил № 190» (мова оригіналу).*
- (129) Крім того, КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» надало Відділенню копії листів, направлених ним 20.06.2024 замовникам Олексію ЦИГАНУ, Володимирі ЛЕВОШКУ, Олександрі РЕВЕНКУ, Ігорю КОСИНЦЕВУ, ФОП ЧЕПУРНОМУ МАКСИМУ

ЄДУАРБОВИЧУ, у яких зазначено, що КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ», як правонаступником КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», внесено зміни до технічних умов «в частині строку дії, а саме 3 роки з дня їх видачі» (мова оригіналу).

- (130) Враховуючи наведене, КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» вважає, що в діях Відповідача відсутнє порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (131) Однак зазначені доводи Відповідача спростовуються наступним.
- (132) Згідно з пунктом 8 розділу III Правил № 190 строк дії технічних умов складає три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення.
- (133) Крім того, додатком 1 до Правил № 190, у редакції від 26.11.2012, яка діяла до 13.07.2021, було затверджено форму технічних умов на приєднання до централізованої системи водопостачання та водовідведення, де було зазначено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта (частина сьома статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»).
- (134) Таким чином, з урахуванням викладеного, строк дії технічних умов на приєднання, виданих до 13.07.2021, становив – до завершення будівництва об'єкта, а строк дії технічних умов, виданих після 13.07.2021, має становити три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та /або централізованого водовідведення.
- (135) Отже, КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» наданою у Листах на подання з попередніми висновками у Справі інформацією фактично підтверджує наявність порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях Відповідача.
- (136) Таким чином, висновок Відділення про те, що дії КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», яке протягом періоду з 20 січня 2020 року по 15 січня 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах території м. Зіньків, с. Пилипенки, с. Сиверинівка, с. Дубівка Полтавського р-ну Полтавської обл., на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебували на балансі Підприємства, що полягали у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення строку дії технічних умов на один рік, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13, пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», не є спростованим.

6. Остаточний висновок адміністративної колегії Відділення у Справі

- (137) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доводиться, а зауваженнями і запереченнями Відповідача не спростовується висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП», яке протягом періоду з 20 січня 2020 року по 15 січня 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах території м. Зіньків, с. Пилипенки, с. Сиверинівка, с. Дубівка Полтавського р-ну Полтавської обл., на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебували на балансі Підприємства, що полягали у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення строку дії технічних умов на один рік, є

порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, у вигляді зловживання монопольним становищем, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. Визначення розміру штрафу

- (138) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (139) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (140) Відповідно до копії форми № 2 «Звіт про фінансові результати» за 2023 рік, наданої до Відділення листом КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» від 17.04.2024 № 195 (вх. від 17.04.2024 № 70-01/981), чистий дохід КП ПОР «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2023 рік становить *(інформація, доступ до якої обмежено)*.

Відповідно до абзацу четвертого пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 3295-IX від 09.08.2023 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

На підставі вищевикладеного, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1 Визнати, що КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» *(інформація, доступ до якої обмежено)* за результатами діяльності з 20 січня 2020 року по 15 січня 2024 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в межах території м. Зіньків, с. Пилипенки, с. Сиверинівка, с. Дубівка Полтавського р-ну Полтавської обл., на якій розташовані мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебували на балансі Підприємства із часткою 100 %, оскільки на цьому ринку у нього не було жодного конкурента.

2. Визнати дії КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» (*інформація, доступ до якої обмежено*), які полягали у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення строку дії технічних умов на один рік, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ «ЗІНЬКІВСЬКИЙ КОМУНГОСП» (*інформація, доступ до якої обмежено*) штраф у розмірі 68 000,00 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК